

1944-03-01

AFSENDER

Siegfried Wagner

MODTAGER

Jens Ferdinand Willumsen

FAKTA

Dokumenttype:

Brev

Sprog:

Dansk

Afsendersted:

Lund (Sverige)

Afsenderinfo (lakstempel, adresse
m.m.):

Bytaregatan 26

Lund

Sverige

Modtagersted:

Cannes (Frankrig)

Omtalte personer:

Michelle Bourret

Den Frie Udstilling

Henri Nathansen

Arkivplacering:

J.F. Willumsens Museum

Arkivkasse: B/I/1 - Wagner

DOKUMENTINDHOLD

Wagner bor på et lille værelse i Lund, og han har ingen penge eller lyst til at lave kunst. Han beskriver rædslerne fra d. 1 Okt. 1943, hvor mange jøder begik selvmord af frygt for deportation. Wagner har skrevet et klagebrev til Undervisningsministeriet i Danmark, hvori han kritiserer, at danske kunstnere sulter, samtidig med at priser på kunstauktionerne er himmelhøje. Derudover er han bekymret for Willumsen, og han har bedt Den Fries bestyrelse om hjælp til at få Willumsen hjem til Danmark.

TRANSSKRIFTION

p.T. Bytaregatan. Lund. den 1te Martz 1944

Kære Mester!

Jeg har idag modtaget Dit Brev 18/2 og var meget glad ved at høre at Du nu har faaet alle de Breve som jeg har sendt Dig, ovenikøbet det med den mangelfulde Adresse. Til min store Overraskelse ser jeg ogsaa at Dit sidste Brev ikke har været aabnet af Censuren, maaske er det fordi jeg er i Sverige. Det er sørgeligt at høre at I maa sulte og tilmed i et ellers saa rigt Land som Frankrig. Iøvrigt har jeg efter Modtagelsen af Dit Brevkort, sendt en Skrivelse til den frie Udstillings Bestyrelse og forlangt af dem, at de skulde gøre alt hvad de formaar, for at faa Dig til Danmark. Om de nu reagerer er en anden Sag. Jeg for min Part har ikke for meget Tiltro til Kunstnerne i den frie Udstilling. Jeg mener at vide, at de kun hver især arbejder for sig selv. Men maaske er jeg uretfærdig; jeg har haft saa mange Skuffelser fra den Side. Dersom Du sad i et Værelse som dette, med den herligste Udsigt til en Baggaard, og en Seng et Skrivebord og to Stole som man ikke kan sidde i og saa faa Penge som jeg har; saa kan man ikke købe Vox, Værktøj ec og saa har man heller ingen Lyst til Kunst. Jeg fører en rigtig Flygtnings Tilværelse, travler paa de Gader som jeg har gaaet 100 Gange og om Aftenen køber jeg Pølser og Brød og spiser dem gaaende. I mit sidste Brev

har jeg kun antydnet hvad der foregik i København den 1te October (for at Censuren ikke skulde faa noget at vide) men de Rædsler som der var og blev udspillet, de kan staa paa Højde med hvad der er sket andre Steder. Mange højtbegavede Jøder begik Selvmord for ikke at blive deporteret og derefter ombragte. Mange af mine Bekendte tog sig selv af dage, andre Steder var det hele Familier som døde. Havde den danske studerende Ungdom ikke været saa opofrende saa var ikke saa mange af os blevet reddede som Tilfældet nu viser sig at der er. Her i Sverige er mange af de ældre gaaet den samme Vej, de var for deprimerede af det skete. Min gamle Ven Digteren Henry Nathansen, smed sig ud af et Hotelvindue her i

Lund, 2 Dage før jeg kom, og jeg skulde endda efter Aftale med ham, ned og opmuntre ham. At Krigen nu er paa Held tror jeg ganske bestemt, nu maa Afgørelsen falde. Men om der bagefter bliver rart her i Verden, ja det er en ganske anden Sag. Jeg har idag skrevet et Brev til Undervisningsministeriet hvorunder Kunsten sorterer og spurgt om det virkelig er Meningen, at vi skal Sulte, vi som laver Kunst. De Priser som i disse Dage gives ud til Kunst i Danmark paa Auktionerne har naaet en Højde, som er den rene Sindssyge og det gaar vi Kunstnere og ser paa, og kan kun faa til det aller, aller nødvendigste. Det er oprørende. Nu skal jeg ikke trætte Dig mere med mine lidet opmuntrende Betragtninger. Hav det nu godt og lad mig endelig vide hvordan det fremdeles gaar Dig Din meget hengivne Siegfried Wagner.

Hilsen til Mme Bouret, det er ogsaa Synd for hende.¹

¹ Den sidste linje er skrevet i venstre margen på s. 2.

P. T. Bytargatan, Lunds, den 1te Marts 1849

Thære Meester!

Jeg har idag modtaget dit Brev af 18/2 og var meget glad ved at høre at du nu har faaet alle de Breve som jeg har sendt dig, omkostet dit med din mangelfuld Adresse. Til min store Overraskelse ser jeg ogsaa at dit sidste Brev ikke har været aabnet af Censuren, maaske es det fordi jeg es i Sverige. Det es sørgeligt at høre at Tmaa sueto og tilmed i et ellers saa rigt Land som Frankrig. Jovrigt har jeg efter Modtagelsen af dit Brev kort, sendt en Skrivelse til din frue Udstillings Betjening og forlangt af dem, at de skulde gøre alt hvad de formaaer, for at gøre Dig til Danmark. Om du nu reageres es en anden Sag. Jeg for min Part har ikke for meget Tiltro til Kunstnerne i din frue Udstilling. Jeg mener at viid, at de kun have indladt sig for sig selv. Men maaske es jeg uret, forvi; jeg har haft saa mange Skuffelser fra din Sidt. Derom du sad i et Vaerelse som dette, med din herlige Udseende til en Baggaard, og en Seng et Skrivebord og to Stole saa man ikke kan sidde i og saa faa Penge som. Jeg har; saa kan man ikke købe Lot, Vasketøj ec og saa har man heller ingen Lynd til Kunst. Jeg fores en rigtig Flygtningstilvarelse, træves paa de Gader som jeg har gaaet 100 Gange og om Aften køber jeg Polser og Brød og spiser dem gaende. I mit sidste Brev

har jeg kun antydning hvad det foregik i
København den 1te October (for at Censuren
ikke skulde for noget at vide) men de Raddes
som det var og blev udspejlet, og kan staa
paa Høje med hvad der er sket andre
steder, mange højbejærede Jøder bojede Selv,
moret for ikke at blive deporteret og
derefter ombragte. Mange af mine Bekend-
te tog sig selv afryde, andre Fledt var det
hele Families som døde. Harde om danske
Studenter i England ikke vandt saa opofrende
saa var ikke saa mange af og blev
reddet som Tilfældet nu viser sig at det er.
Her i Sverige er mange af de ældre gaaet
samme Vej, de var for deprimerede af det skete.
Min gamle Ven Dytterus Henry Nathansen,
smed sig ind af et Hotelværelse her i Lund,
2 Dage før jeg kom, og jeg skulde endda efter
Aftale med ham, ned og opmuntre ham.
At Krisen nu er paa Held tror jeg ganske
bertumt, vi maa Afgjorelsen falde. Men
om det befestes bliver snart her i Verden,
for det er en ganske anden Sag. Jeg har
idag skrevet et Brev til Undervisningsministeriet
deri omhandler Kunstens sortere og spørge om
det virkelig er Meningen, at vi skal Fuldt
og som Løber Kunst. De Priser som i Paris,
Dage gøres ind til Kunst i Danmark ^{paa højtliggende} hos
hvert en Høje, som et om rene Sindssyg og
det gaaer vi Kunstnere og ses paa og kan kun
jaa til det alles, alles uundværligste. Det er
opfrimere. Vi skal jeg ikke trakte Dig mere med
mine lidt og mæntnede Betragtninger. Hav det nu
godt og lad mig endelig vide hvordan det frem,
deres gaaer Dig om mest hengivne Siegfried Wasner.

Hilsm til Mrs. Brnoctilla og sin yngste søn.

